

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss En brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan (Ds 2026:4)

Myndigheten för delaktighet (MFD) arbetar med att främja, guida och stödja samhällets aktörer att genomföra sina uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar. MFD lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet tillstyrker förslagen. Fungerande och tillförlitliga välfärdssystem är av stor betydelse för de personer med funktionsnedsättning som är beroende av socialförsäkringen för sin försörjning och i sin vardag. MFD ser dock ett behov av en fördjupad analys av konsekvenserna för personer med funktionsnedsättning.

Myndighetens synpunkter

MFD ställer sig positiv till ambitionen att motverka bidragsbrott och stärka legitimiteten i välfärdssystemen. MFD har i ett tidigare yttrande framhållit att arbetet med att bekämpa bidragsbrott är viktigt eftersom omfattande felaktiga utbetalningar riskerar att undergräva förtroendet för välfärdssystemen och därmed i förlängningen påverka de personer som är beroende av dem.¹

MFD anser samtidigt att promemorian saknar en tillräcklig analys av konsekvenserna för personer med funktionsnedsättning. Trots att denna grupp i stor utsträckning berörs av socialförsäkringssystemen, och trots att flera av Försäkringskassans ersättningar riktar sig till enbart till personer med funktionsnedsättning innehåller promemorian ingen systematisk genomgång av hur den föreslagna brottsbekämpande verksamheten kan påverka dem.

MFD vill särskilt lyfta risken för att förtroendet för Försäkringskassan påverkas negativt. Promemorian konstaterar att en sådan risk finns men bedömer ändå

¹ [Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen - MFD](#)

konsekvenserna för enskilda som godtagbara. Samtidigt saknas en fördjupad analys av hur utökade kontrollbefogenheter, underrättelseverksamhet och behandling av personuppgifter kan påverka enskildas benägenhet att ansöka om stöd eller anmäla ändrade förhållanden. Detta gäller särskilt de personer med funktionsnedsättning som redan befinner sig i en ekonomiskt utsatt situation, där uteblivet stöd eller minskad kontakt med myndigheten kan få betydande effekter på både försörjning och levnadsvillkor.

MFD vill även framhålla att personer med kognitiva svårigheter kan ha svårt att förstå komplexa regelverk, informationskrav och anmälningsskyldigheter. Felaktigheter i ansökningar kan därför uppstå utan uppsåt. Mot bakgrund av att promemorian utgår från att en betydande andel felaktiga utbetalningar inte är avsiktliga finns det skäl att särskilt uppmärksamma risken att personer som begår oavsiktliga fel misstänkliggörs eller blir föremål för ingripande åtgärder. MFD vill därför betona vikten av att Försäkringskassan tillhandahåller tydlig och tillgänglig information om vilka uppgifter som ska lämnas, vilka skyldigheter den enskilde har och vilka konsekvenser felaktiga uppgifter kan få. En tydlig kommunikation kan minska risken för oavsiktliga fel och bidra till att personer med kognitiva funktionsnedsättningar ges likvärdiga förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter i kontakten med myndigheten.

MFD vill också uppmärksamma integritetsaspekterna. Förslagen innebär en utökad behandling av personuppgifter, inklusive uppgifter som kan röra hälsa och andra känsliga förhållanden. Personer med funktionsnedsättning kan vara särskilt berörda eftersom deras kontakter med socialförsäkringen ofta förutsätter omfattande dokumentation om hälsotillstånd och funktionsnedsättning. MFD anser därför att även konsekvenserna för den personliga integriteten bör analyseras mer ingående ur ett funktionshinderperspektiv. Det är särskilt viktigt att principerna om dataminimering, proportionalitet och rättssäkerhet upprätthålls.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har ställföreträdande generaldirektör Tarja Birkoff (beslutande), avdelningschef Pernilla Börjesson och utredare Addi Svarogic (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

[elektroniskt underskriven]

Tarja Birkoff

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Tarja Birkoff
TITEL, ORGANISATION:	Ställföreträdande generaldirektör, Myndigheten...
TID:	2026-06-11 11:00:23 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	E-post (tarja.birkoff@mfd.se)
IDENTIFIKATIONS-ID:	331f65871d8b4907972d3106b1795ac6

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2026-06-11 11:00:28 +02:00
Ref: 344860SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)